

Równania Maxwella

$$\operatorname{rot} \vec{H} - \dot{\vec{D}} = \sigma \vec{E} \quad \operatorname{div} \vec{D} = \rho$$

$$\operatorname{rot} \vec{E} + \dot{\vec{B}} = 0 \quad \operatorname{div} \vec{B} = 0$$

 \vec{E} \vec{H} \vec{D} \vec{B} ρ σ

Równania materiałowe

ośrodki izotropowe

$$\vec{D} = \varepsilon_0 \varepsilon \vec{E} \quad \varepsilon = n^2 \quad \bar{\varepsilon} = \begin{pmatrix} n^2 & 0 & 0 \\ 0 & n^2 & 0 \\ 0 & 0 & n^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \varepsilon & 0 & 0 \\ 0 & \varepsilon & 0 \\ 0 & 0 & \varepsilon \end{pmatrix}$$

ośrodki liniowo dwójłomne

$$\vec{D} = \varepsilon_0 \varepsilon \vec{E} \quad \varepsilon = \begin{pmatrix} n_x^2 & 0 & 0 \\ 0 & n_y^2 & 0 \\ 0 & 0 & n_z^2 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \varepsilon_x & 0 & 0 \\ 0 & \varepsilon_y & 0 \\ 0 & 0 & \varepsilon_z \end{pmatrix}$$

ośrodki eliptycznie dwójłomne

$$\vec{D} = \varepsilon_0 \varepsilon \vec{E} + i \varepsilon_0 (\vec{G} \times \vec{E}) \quad \vec{G} = \bar{g} \hat{s} \text{ wektor obrotowy}$$

\bar{g} symetryczny tensor skręcenia

Ośrodki liniowo dwójłomne

Założenia: $\rho=0$, $\sigma=0$

$$\text{rot}\vec{E} = -\dot{\vec{B}} = -\mu\dot{\vec{H}}$$

$$\text{rot}\vec{H} = \dot{\vec{D}} = \bar{\epsilon}\dot{\vec{E}}$$

Płaska fala świetlna

$$\begin{cases} \vec{E}(\vec{r}, t) = \vec{E} \exp\left[i(\omega t - \vec{k} \cdot \vec{r})\right] \\ \vec{H}(r, t) = \vec{H} \exp\left[i(\omega t - \vec{k} \cdot \vec{r})\right] \end{cases}$$

gdzie $\vec{k} = \omega \frac{n}{c} \hat{s} = \frac{\omega}{V} \hat{s}$

$$V = \frac{c}{n}$$

Co jest znane?

- długość fali λ
- kierunek propagacji fali \hat{s}
- kryształ $\bar{\epsilon}(n_x, n_y, n_z)$

Co jest nieznane?

- ile jest fal w danym kierunku \hat{s} ?
- jakie są ich prędkości, czyli n ?
- jaka jest ich amplituda $\vec{E} = (E_x, E_y, E_z)$

Ośrodki liniowo dwójłomne - rozwiązania

Wstawiając równania fal płaskich do równań Maxwella dostaje się:

$$\begin{cases} \vec{k} \times \vec{E} = \omega\mu\vec{H} \\ \vec{k} \times \vec{H} = -\omega\bar{\epsilon}\vec{E} = -\omega\vec{D} \end{cases}$$

$$\begin{cases} n\hat{s} \times \vec{E} = \mu c\vec{H} \\ n\hat{s} \times \vec{H} = -c\bar{\epsilon}\vec{E} = -c\vec{D} \end{cases}$$

Ośrodki liniowo dwójłomne

$$\vec{D} \perp \hat{s} \quad \vec{D} \perp \vec{H} \quad \vec{H} \perp \hat{s}$$

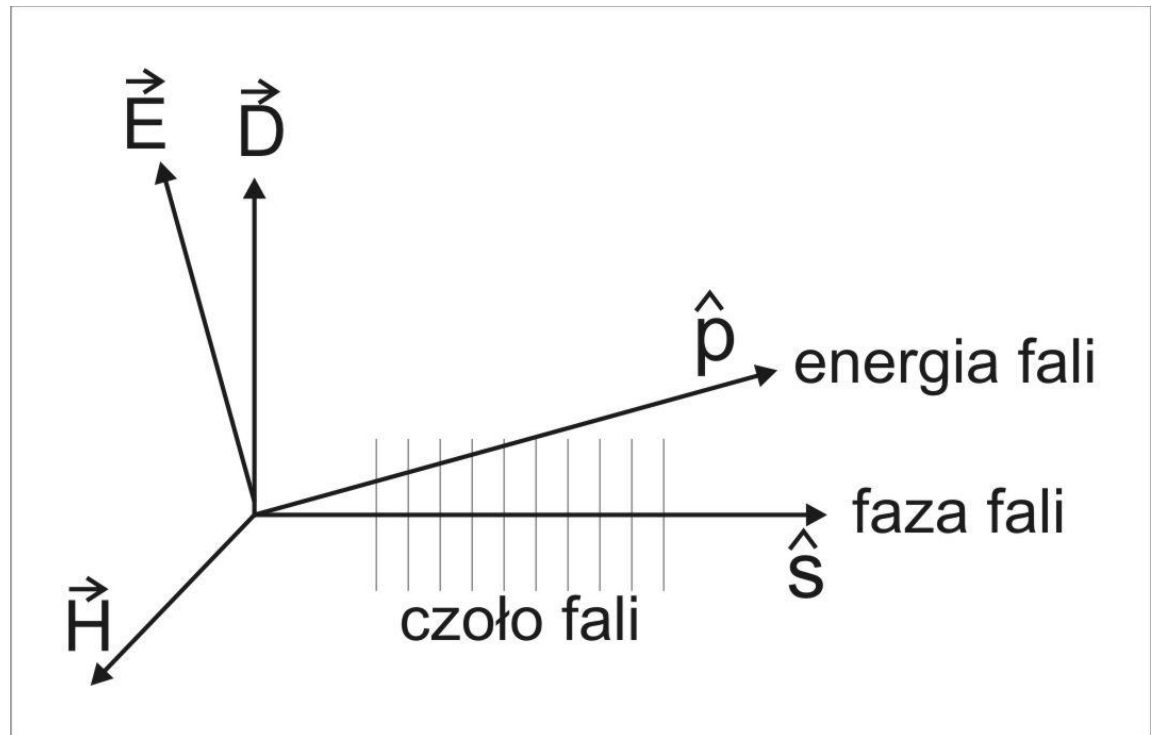
$$\vec{P} = \vec{E} \times \vec{H} = |\vec{P}| \hat{p}$$

$$\vec{E} \perp \hat{p}$$

$$\vec{H} \perp \hat{p}$$

$$\vec{H} \perp \vec{E}$$

$$\vec{H} \perp \hat{s}, \hat{p}, \vec{D}, \vec{E}$$

Ośrodki liniowo dwójłomne - spostrzeżenia

Fala płaska jest w ośrodku liniowo dwójłomnym

(w tym izotropowym) fala poprzeczną. $\vec{D} \perp \hat{s}, \vec{H}, \vec{B} \perp \hat{s}$

Wektory $\hat{s}, \vec{D}, \vec{H}$ są wzajemnie prostopadłe do siebie.

Wektory $\hat{p}, \vec{E}, \vec{H}$ są wzajemnie prostopadłe do siebie.

Wektory $\hat{s}, \hat{p}, \vec{D}, \vec{E}$ leżą w jednej płaszczyźnie, prostopadłej do wektora \vec{H} .

Kierunek wektora \vec{E} na ogół nie pokrywa się z kierunkiem wektora \vec{D} .

$$\hat{E} \neq \hat{D}$$

Kierunek wektora \hat{p} w ogólności nie pokrywa się z kierunkiem wektora \hat{s} propagacji fazy fali.

$$\hat{p} \neq \hat{s}$$

Kierunek propagacji energii w ogólności nie pokrywa się z kierunkiem propagacji fazy fali.

Elipsa stanu polaryzacji światła

Założenie: fala płaska rozchodzi się w kierunku osi Z

$$\vec{E} \equiv \begin{bmatrix} e_x \\ e_y \\ e_z \end{bmatrix} = \begin{bmatrix} E_x \\ E_y \\ 0 \end{bmatrix} \exp[i(\omega t - kz)] = \begin{bmatrix} A_x \exp(i\delta_x) \\ A_y \exp(i\delta_y) \\ 0 \end{bmatrix} \exp[i(\omega t - kz)]$$

$$\exp(i\varphi) \rightarrow \cos \varphi \quad \delta = \delta_y - \delta_x$$

$$t=0$$

lub

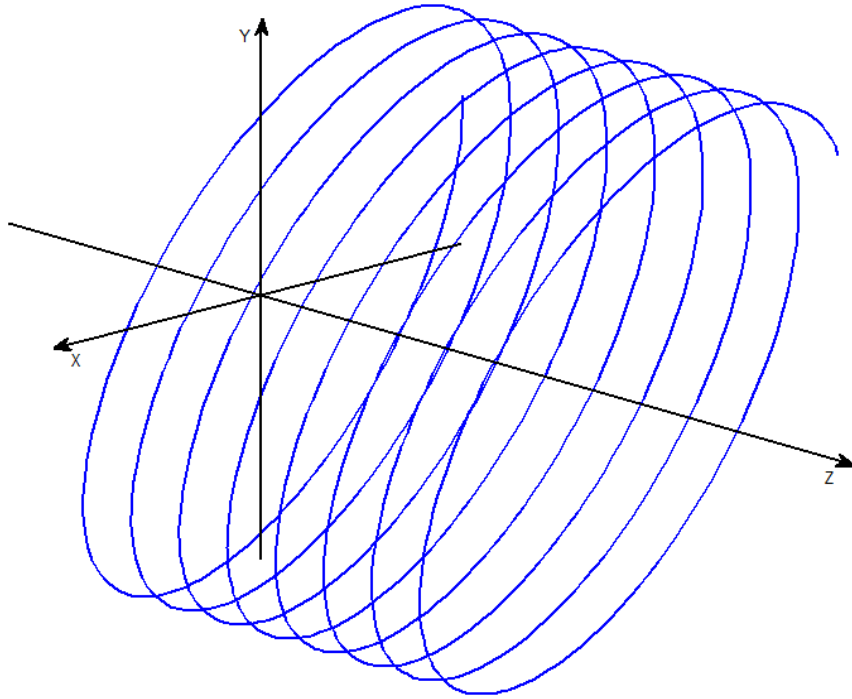
$$z=0$$

$$\begin{cases} e_x = A_x \cos(kz) \\ e_y = A_y \cos(kz - \delta) \end{cases}$$

lub

$$\begin{cases} e_x = A_x \cos(\omega t) \\ e_y = A_y \cos(\omega t - \delta) \end{cases}$$

Helisa- ewolucja wektora elektrycznego

$$\begin{cases} e_x = A_x \cos(\omega t - kz) \\ e_y = A_y \cos(\omega t - kz - \delta) \end{cases}$$

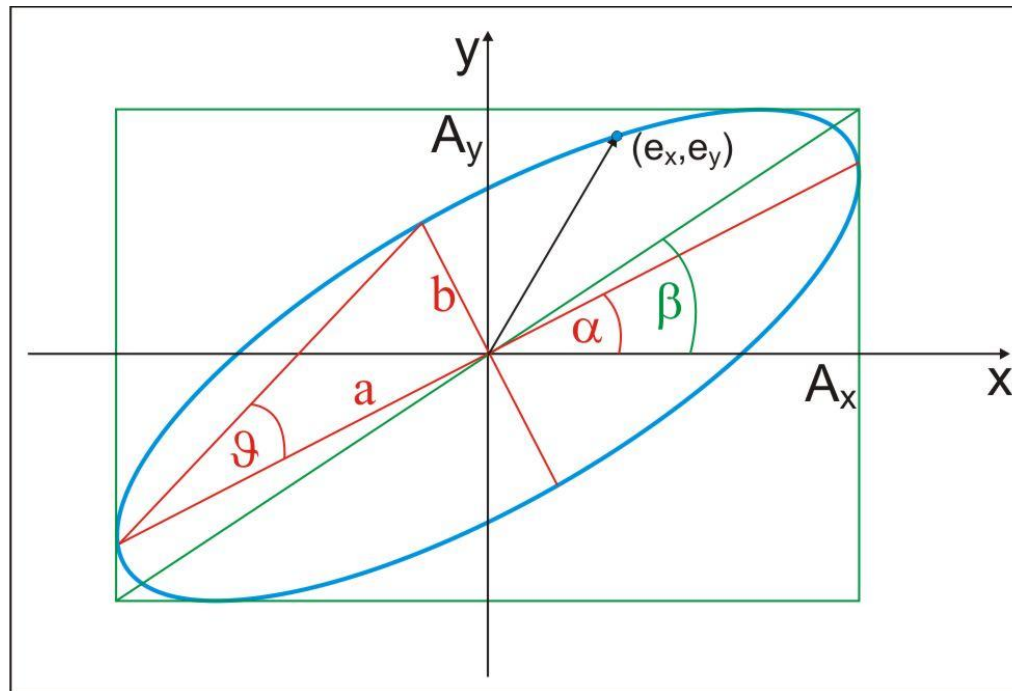
Dwa spojrzenia na helisę:

- propagacja w czasie jednego wektora elektrycznego fali (animacja)
- zamrożony w czasie zbiór wszystkich wektorów elektrycznych fali

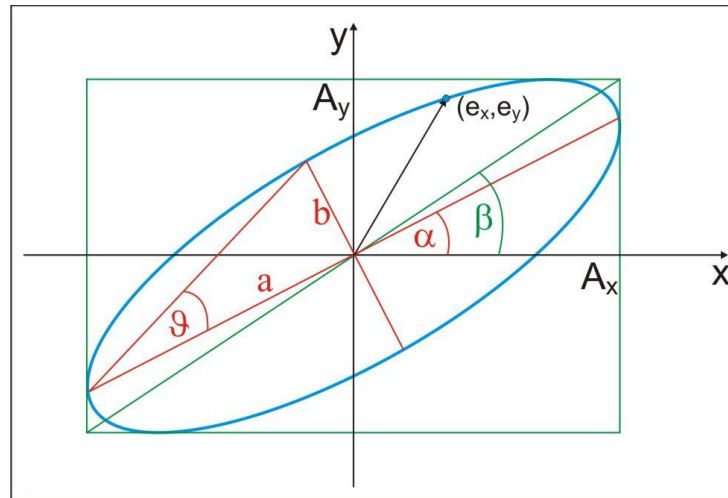
Elipsa stanu polaryzacji światła jako rzut helisy

Rzut: na płaszczyznę prostopadłą do kierunku propagacji fali

$$\left(\frac{e_x}{A_x}\right)^2 - \frac{2e_x e_y}{A_x A_y} \cos \delta + \left(\frac{e_y}{A_y}\right)^2 = \sin^2 \delta$$

Wielkości opisujące stan polaryzacji światła

-kąt przekątnej β

- kąt fazowy δ

-kąt azymutu α

- kąt eliptyczności ϑ

-eliptyczność e

- skrętność \pm

$$\tan \beta = A_y / A_x$$

$$e = b/a$$

$$\tan \vartheta = e$$

Wartości własne i wektory własne

$$\begin{cases} n\hat{s} \times \vec{E} = \mu c \vec{H} \\ n\hat{s} \times \vec{H} = -c\bar{\epsilon}\vec{E} \end{cases}$$

Znane:

Nieznane:

$$\hat{s}, \bar{\epsilon}$$

$$n, \vec{E}$$

$$n^2 \hat{s} \times (\hat{s} \times \vec{E}) + c^2 \mu \bar{\epsilon} \vec{E} = 0$$

$$\begin{bmatrix} n_x^2 - n^2(1 - s_x^2) & n^2 s_x s_y & n^2 s_x s_z \\ n^2 s_x s_y & n_y^2 - n^2(1 - s_y^2) & n^2 s_y s_z \\ n^2 s_x s_z & n^2 s_y s_z & n_z^2 - n^2(1 - s_z^2) \end{bmatrix} \cdot \begin{bmatrix} E_x \\ E_y \\ E_z \end{bmatrix} = 0$$

Równania Fresnela normalnych

$$\det \begin{vmatrix} n_x^2 - n^2(1 - s_x^2) & n^2 s_x s_y & n^2 s_x s_z \\ n^2 s_x s_y & n_y^2 - n^2(1 - s_y^2) & n^2 s_y s_z \\ n^2 s_x s_z & n^2 s_y s_z & n_z^2 - n^2(1 - s_z^2) \end{vmatrix} = 0$$

$$\frac{\frac{s_x^2}{1 - \frac{1}{n_x^2}}}{\frac{1}{n^2} - \frac{1}{n_x^2}} + \frac{\frac{s_y^2}{1 - \frac{1}{n_y^2}}}{\frac{1}{n^2} - \frac{1}{n_y^2}} + \frac{\frac{s_z^2}{1 - \frac{1}{n_z^2}}}{\frac{1}{n^2} - \frac{1}{n_z^2}} = 0$$

$$\frac{s_x^2}{n^2 - n_x^2} + \frac{s_y^2}{n^2 - n_y^2} + \frac{s_z^2}{n^2 - n_z^2} = \frac{1}{n^2}$$

Dwa rozwiązania równań Fresnela

$$n^4 - An^2 + B = 0$$

$$A = \frac{s_x^2 \epsilon_x (\epsilon_y + \epsilon_z) + s_y^2 \epsilon_y (\epsilon_x + \epsilon_z) + s_z^2 \epsilon_z (\epsilon_x + \epsilon_y)}{s_x^2 \epsilon_x + s_y^2 \epsilon_y + s_z^2 \epsilon_z}$$

$$B = \frac{\epsilon_x \epsilon_y \epsilon_z}{s_x^2 \epsilon_x + s_y^2 \epsilon_y + s_z^2 \epsilon_z}$$

Wniosek: w kryształach liniowo dwójłomnym mogą się w danym kierunku rozchodzić co najwyżej **dwie** fale z dwiema różnymi prędkościami fazowymi.

Definicja dwójłomności

$$\Delta n \equiv |n_2 - n_1| = n_s - n_f$$